

Kirti Rätsep

Armuga ja armuta ajast aega

Kirjastus Paljasjalg
2018

Armuga ja armuta ajast aega

© Kirti Rätsep

Kaanepilt: Tiia Sipelga

Kujundus: Kirjastus Paljasjalg

“Eesti 100 luuleraamatut” raamatusari

Kirjastus Paljasjalg, 2018

Kogu teos ISBN 978-9949-9947-4-8

Trükis ISBN 978-9949-6261-5-1

Tuuline taevas!
Mu süda on vaevas.
Kas tuled veel sa,
sind ootan ju ma.
(1998)

Vahel ma näen sind kuuna,
mis valgustab pimedat ööd.
Teinekord hoopis tähe või päiksena,
mis eredalt virvendab teel.
Mõnikord näitad end lillena,
mis kastmata jättes närtsib.
Siis jälle saabud sa tuulena,
puutudes õrnalt mu põski.
Vahel ma näen sind kuuna,
mis valgustab pimedat ööd.
Siis tunnen end tähena su kõrval,
nii kauge ja väiksena,
et õnn ei jõuakski tulla...
Mõnikord saabud nii salaja,
olles vaid virvendus veel.
Olles kui pajuurb märtsis,
õrn, kuigi ilm veidi röske.
Tunnen end tähena su kõrval,
ei sinuta oska olla.
Ning seepärast ehk tihti
nii pisaraid valan ma.
(2003)

Andsid jõudu ja lootust
Rõõmu ja kurbust
Muret töid, õnne
Andsid õrneima tunde
Suutsid panna mind naerma
Töid enesekindlust
Unistusi kinkisid
Siis tundsin, see oli...
(2003)

Kui kõik on hea ja ilus
Algab armastus
Loob õnne ja rõõmu
Loob kuumimad tunded
Iga hetk on nii ilus
Sinu kõrval...
(2003)

Olen surnud hing...

Hetkest, mil su tume vari möödus mu aknast
ja külm käsi puutus vastu mu põske.

Ma keerasin näo ära, et peita pisaraid
ja jooxin eemale, et sa ei kuuleks,
kuidas nuuxudes neelatan ja valust pudenen
tuhax -

saan tuule kantud kõnniteeplaatide vahele.

Seal mind keegi enam ei märka,

vaid mina vahel harva kuulen

tulemas tuttavaid samme...

Olen surnud hing.

(2003)

Külm vihm tormas
läbi avatud akna
mu varahommikuselt
unesoojale näole
ja piserdas üle pisikeste
vihmapiiskadega.
Mis tunne oli?
Mõnusalt nauditav
värskus
tabas mind
sügavas unes...
(2003)

See, kes jätab kõik juhuse hooleks,
muudab elu loteriiks -
kallis, ära tee nii!
Ma ei suuda näha, et oled põlemas
tuhaks ja tuul su laiali kannab,
kallis...
(2004)

Iga päev on lehekülg Sinu eluloos,
minu päevadest on saanud raamat.
Raamat Sinust mu elus, minust
enesest ja kuumust kiirgavast
elektrist me vahel.

Meie suudame jätta jälgi
eluraamatu lehekülgedele.

(2004)

Kui saaksin vaid olla õhk, mida hingad...
Või allikavesi, millega janu kustutad...
Või tugev tammepuu, millest jõudu ammutad...
Või toit, millega nälga peletad...
Või hoopiski mererand, kus jalutad
ja liivale jälgi jätab...
Kui ma vaid saaksin, oleksin Sulle kõik.
Ent ometigi ei ole ma täiuslik
ning Sulle anda ei suuda ma kõike.
Küll aga saan anda Sulle ma ennast.
Kinkida killu oma hingest,
pool oma südamest
ning kogu oma armastuse!
(2004)

Armastus -
arm ja vastutus,
rõõmud ja
mured
abistav käsi
sätib end õlale
teeneteise vajalikkus muudab
unistusi tõelisuseks
sa usu...
(2004)

Täna joon ma “Vichy” vett,
kõrval kannus “Tere” pett.
Küll on kole - mul on gripp,
ütle mul üks imenipp.
(2004)

Piisk piisa järel
Ikka lakkamatult
Sõnatu olen
Armastuses valu on
Rohkem kui varem
(2006)

Suutmata mõista,
tahtmata surra...
Nii eluteel käib ta
kuni keegi ta murrab.
(2006)

Elu teeb ringe kui kuu taevalael.
Kord on tõus, siis jälle mõõn.
Olen ära neetud ja vastik, õel,
sest mulle tundub - kellegi närve söön.
Olen vajalik, jah, kuid vaid iseendale
ja ühele.
Mind polegi vaja kellelegi kolmandale,
ainult ühele.
Kuid praegu see ei loe,
ei hellust mul hinge poe.
Olen vastik kõigi jaoks
ning maailmas pole mul kohta.
Küllap soovite, et ma kaoks.
Eks lähengi siis, ei mind te enam
eluteel kohta.
(2006)

Lihtsalt armastan...
Su olemist ja Su tulemist...
Su andmist ja võtmist...
Su silmi ja suud...
Su kõrvu ja ninaluud...
(2011)

Nii ajutiselt segi löid sa miskit minu sees
Taas meenutasid ajalugu
Peidus minu sees
See igivana armulugu
Tõusis jälle tuhast
Mu jalust nõrgaks löid
Ning eksitasid sammu
Kuid meie aeg see ümber sai
Ju aastaid tagasi, nii ammu
Mul on nüüd päris oma mees
Kes pakub tunnet puhast
Sa kobida võiks jalust, eest
Ma sulle miskit ju ei luband
(2011)

Sügise lõhna hiilib hoovides ringi.
Murul lebamas värvikirev vahtraleht.
Kappi peidan oma suviseid kingi
ja otsin üht tunnet, mis eht.
Hinges tuksumas suve igatsus,
kurbus võtmas on maad.
Justkui haavatu olen, vigane -
ei kusagil rahu ma saa.
Vihma piserdab aknale, nutan...
Pilved peitmas on tähtede sära.
Välja märjaks saama nüüd ruttan,
kuu korjab mu kurbuse ära.
(2012)

Tuled kui nurjatu, seest lööd segi.
Minu südame kunagi katkiseks tegid.
Oled sa kummitus, tõelisus või vari?
See on ka ainus, mida sinult nüüd pärin.
(2012)

Tule armsam, mu unedevaras
Sind oodates öö juba katnud on hauad
Ma vaatan Sind - sul miskit pole jalas
Sa ihualasti mu ees seal laulad
Mu kätes on jõudu, vaid oota Sa
Sind kallistada tahan neetult kaua
Rõõmsalt tantsiskled ja meelitad mind kaasa
Ma mõtlen veel, kas minna või ehk jääda
Ja siis sel otsustaval viivul
Sa haihtud unest hetkega
(2013)

Ma sinust hoolida ei tahtnud
Ei tohtinud ju seda sina ka
Ja siiski minu hinge oled võtnud
Ja mõistuse kui jalge alt kaob maa
Nüüd närib piin mu nukrameelset hinge
Kas haiget tegin või ehk ise haiget sain
On kõrgustesse tõusmas tugev pinge
See praegu kirest pole
Ei – see valutuksest vaid
Ja ilma sinuta ma päris tervik pole
Nii tugevalt su haardes olen ma
Kas hoolisid või nii vaid mulle tundus?
Kas kartsid kaotada sa minu pärast teist?
Või saigi kõik? Me lugu lihtsalt mandus
Me enam eal ei kohta teineteist...
(2013)

Sind kaua oodand olen, väga kaua
Ja ootama jään mitmed aastad veel
Ei suuda jääda sa, ei minna
Ei suuda otsustada mina ka

Veel närtsind roos sind meenutamas laual
Sa peagi tuled, peagi oled teel
Sind igatsedes olen maksnud hinna
Mu hinge suurim saladus on see

Neil pikil talveöödel üksi jäädes
Kui kõige enam tahaksin ma vestelda
Sa oled olnud eemal, Sind ei ole olnud
Siin minu kõrval, mu põrandal ja toas

Nii murdusingi teda taas ma nähes
Nii lihtne oli jutelda
Nii tunnetest kui heitlikust ilmast
Nii naerust totruses kui pisarates maas

Ta sisenes vaid siiski minu loal
Ei palumata iial sisse tulnud
Ei hoolinud kui värisesin külmast
Vaid tuge pakkus, soojendas mind taas
(2013)

Kui vaibunud on vanad valud
ja andestanud olen rängeimadki vead.
Ühtäkki su emotsioonitust ma talun,
on aeg su pahed voolind heaks.

Kui inglíkene kesapõllul tundud siiras,
õnn ebamaine sädeleb sul silmis.
Siis unustan ma kõik, mis hinge riivand
ning kaovad vihmapiisad ripsmeilt ja ka pilvist.

On ainus hea me jaoks sel hetkel nauding –
kõik muu näib selle kõrval tühine.
Ühtäkki tundud kõigist teistest kaunim,
mis sest, et ammu käidud sai see tee meil ühine.

Ma oma mõtteist seda hädust pühin veel,
mis pakkusid mul kord mu kurbuses.
Ja taas sa tuled, müstiline mees –
mind äratast sest argipäeva tardusest.

Ei kuidagi sust üle ega ümber saa,
just nagu saabuv kevad – mul segi ajad pea.
(2013)

Põlen
Keha kuumab
Ja kirg
Kõrvetab sisu
Tule
Ihaga
Mind nuuma
Süües kasvab
Isu
Pea
Ei võta
Jalad
Ei kannab
Sulle
Loovutan
End
Kätte annan
Rahulda
Mu vormikat
Ihu
Muidu
Segi lähen
Suurest kihust
(2013)

Mu kallis
lõbustab mind
igapäeva hallis.
Nii lõkerdan
neil hetkil südamest.
Ja kui ta vihastab,
mul juuksed ajab halliks –
tean ikkagi
ta mind vaid
armastab...
(2013)

Puhkus puhta puusse läinud,
taevas pilves, tume.
Kuigi kaugel on ehk käidud,
suveöö nii sume.
Ikka nagu miskit puudu
suurest rahust,
lõõgastusest ruudus.
Mingi patt mu hinge tahub,
tunnen valest puudust.
Päike vajund horisonti,
auto otsad andis.
Voodisse mind vangi pandi,
naudingutetaeva kanti.
Ehk ei olnudki see juhus,
et karma sind mu teele saatis,
saatus selgeks silmad puhus,
seilan armupaadis.
(2013)

Möödunud valede varjus
Hinges endiselt karjub
Keha ei ole veel harjund
Et läinud sa -
Mu lurjus
(2013)

Kuigi kaugel
Hinges ikka ligi
Sind igatsen
Vist vanuigi
(2013)

Arvasin
et olen
kaotanud
Maha jahtunud
su tulesest
lõõmast
Tulid taas
ja süütasid
kaotsiläinud
kire
Nüüd hakkan
jälle
igatsema
kõike
algusest...
(2013)

Ahmida kauneid hetki
ja köita neid vihkudena
mälusoppi.
Nautida ja talletada
iga väiksemgi õnn
oma päevist.
Naeratustest, päikesest
ja vihmasajust...
Tunda rõõmu tilleimastki,
mida loodus ja elu
pakkuda suudavad.
Lõpuks saab neist ilusa
mälestustealbumi,
mida lehitseda,
kui meel on kurb
ja hing igatsemas
kalleid inimesi...
(2013)

Iga nurga oma kodus
tolmust puhtaks pühkisin.
Justkui patud hingel roodus,
mida ihult maha nühkisin.
(2013)

Uhu hingest mure-piin,
tusatuju ära vii.
Oled mulle kokaiin,
mõistuse mult ära viid.
Valad veini, oled hea –
Sind ma ikka kalliks pean.
Iseennast homme nean,
et kordusid taas vanad vead.
(2013)

Kuu kuldamas
kurbi kadumaläinuid
Hinged puhkamas
puude all
surnuaial
Igaühel ikka
oma rist on kanda
selle elu
nimi peal
(2013)

Pühapäevade pohmell

Emotsioonid trillerdavad
hingekeeltel
justkui pikanäpulise
virtuoosi
sõrmed klaveril
Vana ajanäitaja köögiseinal
tuuseldab tunde aina
takka
Mõistus ei taju
reaalsust
ja sisu ei mõista
huumorit
Lahkumised
ja lahkumineked
valusamad kui argipäeval
Peadpööritavad
miljonid mõtted,
tühjus paberil
haigutab
Aastast aastasse
korduv painaja -
pühapäevade
pohmell
(2013)

Tuul tuiskab akna taga
talve teise päeva vihma
Takerdud ummikusse
enda sisemuses
Teiste rollid
elu näitelaval
palju lihtsamad
kui sinul
Tundmus vaid
Kaksikelulisi lelusid
ses draamaloos on
rohkem
Hotellitubade
varjatud seinte vahel
kuuldub armukeste
ihaohkeid
Süütundest süütu näoga
kodus truudust tõestad
On ju lihtne!
Seebi ja puhta kraaniveega
patud ihult maha pesta
Ummik Sinu sisemuses
pikemaks vaid läeb
(2013)

Tavaline
Eestimaa kartul
Uhkusega kasvanud
ja küpseks saanud
Lõunamaised apelsinid
Sind ei ahvatle
Ikka tahad mind -
tolmust tuhlit
Hullata ja mängida
Salaja
Kevaditi vao vahele
toppida
ja sügisel taas
üles korjata
Minuga koos
talvituda
(2014)

Nägijana nägemata
Kuuljana kuulmata
Sinisilmselt uskudes
Valesid valikuid
teed
süüdistades
teisi
(2014)

On liiga vara
lasta lahti.
Liig vara,
et loobuda...
...droogist,
mida pakud.
Kirgi süütavast
armujoogist
hämaras toas –
küünlavalgel,
peidetud maailma
uudishimulike
pilkude eest.
On liiga vara,
et lahkuda
ihast põlevate
silmadega
ühiskonna
karmi kargusse.
Palun!!!
Ära sunni
mind minema
leekivad juuksed
tuules lehvimas
Vihma käest
räästa alla
(2014)

kevad koorub
kaldale uhutud
talve jäljed
sulavad
vahusesse vette
liivale jäävad
vaid merekarbivallid
auguga kivid
õnn
(2014)

Kivine Eestimaa pealinn,
tormav Tallinn,
täis ruttavaid inimesi.
Portfelliga keskealine mees
kiirustab koosolekule.
Mustas kontorikostüümis daam
tõttab trollile,
et mitte hilineda.
Tudengid sirvivad nutifonides
näöraamatut.
Kõigil on kiire!
Kuhugi –
kiviste seinte vahele
aega tapma.
Õhtul tõtatakse jooksujalu
trammile,
et jõuda kärmelt koju.
Kuid ka seal
Lasnamäe kõrgetes kortermajades
tormab elu tuhatnelja.
Ruttu, ruttu –
aeg ei halasta!
On vaja ära teha,
mitte hoolida...

Tänavalaternad mõõdavad autosid:
Kellel on kallim, uhkem.
Nemad ei tea,
kui õnnelik on
paadunud pärnakas
või boheemist tartlane.
Kunstnik
või kirjanik.
Kes ei hooli äratagemisest,
kivistest tornidest,
vaid hoopis
rannal lebavast liivaterast...
Toomemäel kasvavast tammest
teeb loomingu,
mis jääb.
Kadumata kuhugi.
(2014)

Ahistavat argisust
Raputab randevuu
Meelas muusa
Unustamatus öös
Kõrvetavale kirele
Ainsana alistun
Deemonite duellis
Ehedalt elan veel
(2014)

Hommikune kevadpäike
paitab lelusid
mu lapsepõlve
mängutoas
Õhtune loojang
silitab köögikardinaid
ja kadund isa
halli pead
Mu kasvamise kodu
Neli tuba ja
korterimaja kiviseinad
Suureks sirgumise
valed ja valud
Naiseks olemise
õrnad võlud
Su salasilm on
kõike näinud
Mu armas
sünnikodu
(2014)

Suvi suikub unele
Salamisi sammub sügis
ka sinu südamesse
(2014)

Maalid mu südamesse värve
justkui vikerkaart
päike ja vihm
(2014)

Tormituisus
päeva pisarad
said keeks
mu
kaelas
(2014)

Tappev igatsus
tungis tuppa
nagu kõrilõikaja
nüsis ja nülgis
noaga lahti
hapra hinge
(2014)

Langeb hingepisaraid
koos sügisvihmaga
pimedusse
(2014)

Keelatud maailm

Keelatud maailm

pilgeni täis

armuveini

keelatud tundeid

varastatud öid

Keelatud maailm

ääreni täis

suudlusi

salajasi

puudutusi

Keelatud maailmas

hommikusse ärgates

lahkumised

ikka veel

valusad

(2014)

Mattud maailma, kus
ajal ei ole kiiret.
Kus tähistaevast
kuldav kuu
annab öösse sooja
kui südasuise
päikse kiired.
Mattud maailma, kus
üks karune kaiss
ja kelmikas pilk
sulatavad üles
külmunud südame.
Iga sõna näib
enam tõde kui
eales varem...
And I still love
the way
You lie!
(2014)

Ära haletse mind
kui päriselt
ei taha
Sinu mängude
malenupp
ma olla
ei taha
Sul olla võib
palju
ja paljut
Sa tahad
Usu mind
ma enam
vajan
kui vaid
raha
(2015)

Taevas kallab pisaraid
ja tuul toriseb
tormiselt

Meri vahutab laineid
vastu liivarannal
kodutuna seisvaid
kive

Mina olen kodus

Mugaval diivanil
naudin olemist
ja mõtisklen
elu üle

Igavene õnn
või vana arm?

Armastus emotsionaalsel
ja vaimsel tasandil
või füüsilisel

Vana arm tuleb
ja süütab
kire

Kaotab hetkeks rooste
põletades ihu
Puudutades

kaotab tasakaalu
minu sees

Olevik
lööb haamriga
pähe

Kaksikelu –
vajadus erinevatel
tasanditel
(2015)

Su hinge sügavustesse
tahaksin piiluda
kasvõi korra
Et mõista kas
hoolid päriselt
või teeskled vaid
Su südame soojust
tahaksin hoida
oma külmunud
pihkudes
kesk talviseid
tuiske
Su hellade käte
hoolivat embust
tahaksin tunda
kesk suve
kui aknaplekil
tantsu lööb
rahutu vihm
Su huulte
tulitavat kirge
tahaksin kogeda
suudluses
kesk kevadõhtu
jahedust

Su armastuse headust
tahaksin jäädagi
mäletama
igavesti.
(2016)

Oma elu näitelaval
pearolli täita
ei olegi nii lihtne
Stsenaarium puudub
lavastajaks oled ise
improvisatsiooniga
üle pingutades
esitad põneva
draama
asemel kehva
stand up
komöödia
(2016)